

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

PIK XC. Ч. 132. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го ЛИПНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 15, 1983 No. 132. VOL. XC.

Відбувся 3'їзд Товариства Українських Бандуристів

Нова управа Товариства Українських Бандуристів (зліва):
Юрко Кулій, Леся Саведчук, Віктор Кінтаский, голова,
Таня Рябокіна, Ігор Махлай, Ліда Чорна.

Парма, Огайо (О. Пошванік). — В п'ятницю і суботу, 1-2 липня і.р., після курсу для інструкторів бандуристів, тут відбувся 3'їзд Товариства Українських Бандуристів.

Після звітів уступаючої управи та інформації праці ансамблів бандуристів в діаспорі, обрано нову управу в такому складі: Віктор Кінтаский — голова, Леся Саведчук — скарбник на Канаду, Юрко Кулій — скарбник на ЗСА, Таня Рябокіна — пресовий референт, Ліда Чорна — редактор „Вісника”, Ігор Махлай

— культурно-освітній референт.

На 3'їзді були порушені питання, як потреба будови бандуристів в ЗСА, видання нот, сертифікація інструкторів бандуристів та можливий виступ бандуристів на СК-ВУ.

Після 3'їзду учасники курсу інструкторів-бандуристів пороз'їжджались по домах із новонадобним знанням і досвідом. Т. Рябокіна, Л. Клименко і Т. Махай виїхали на перший щорічний кобзарський табір — табір ОДУМ-у на „Верховині”, оселі Українського Братського Союзу.

Нью Йорк відзначить Тиждень Поневолених Націй

Нью Йорк, Н. Й. — Заходами Комітету Об'єднаних Українських - Американських Організацій і Приятелів АБН в Америці (ПАБ-НА) тут в неділю, 17-го липня і.р., відбудеться відзначення Тижня Поневолених Націй. Збірка учасників о год. 10:30 рано на 51-й вулиці і 5-й авеню. Звідтіля зібрані перейдуть організованим порядком з організаційними прапорами до „Бендшел” в Центральному парку, де буде проходити антибільшовицька маніфестація з відповідною програмою.

грамію.

У програмі маніфестації з короткими привітаннями виступлять: члени Палати Репрезентантів з Нью Йорку Джеральд Ферраро і Вілліам Грін, стейтсмен сенатор Мартін Й. Нор та представники поневолених Москвою народів. Українським промовцем буде мгр Осип Рожка.

Організатори зокрема просять жінок і молоді приїждати на маніфестацію в національних строях, або хоч у вишиваних блузках, а організації з прапорами.

Відбудеться „Український вечір” в Айзенгавер парку

Іст Медов, Н. Й. — В шорічний серії міжнародних програм тут в Айзенгавер парку відбудеться в неділю, 18-го липня і.р., „Український вечір”, о год. 8-їй вечора.

В програмі виступить оркестра „Іскра”, ансамбль бандуристів „Гомін Степів”, танцювальна група „Волошки” з Філадельфії і танцювальна група „Скоморохи” з Діліччї Нассо. Програмою буде вести Михайло

Драбик.

Тому, що у парку, де відбуваються програми немає призначених місць для глядачів, поручається приїхати раніше зі своїми кріслами. Авто можна паркувати на площах 6 і 6а.

На випадок дощу вечір відбудеться день пізніше, а тобто 19-го липня. Вечір спонсорується спільно місцевим Департаментом розваг і Європейсько-Американський банк.

С. Шафаровський виступає в опері Сінсінатті

Сінсінатті, Огайо. — Тут у відомій Сінсінатті опері дебютував молодий український співак Степан Шафаровський в рамках програми для Молодих американських артистів.

С. Шафаровський, який є одним з найкращих співаків, що вибилися у конкурсі Метрополітаної Опери в Нью Йорку у 1983 році, співає у Сінсінатті роллю Шварца у „Майстерзінгері” і каптана в „Манон Леско”. Він також виступав вже із Легкою оперою в Нью Йорку та у літньому театрі в Йонкерсі.

С. Шафаровський відомий в українській громаді зі своїх виступів, а зокрема як

Степан Шафаровський
член Українського Оперного Ансамблю.

ОФІЦІЙНІ ОСОБИ французького уряду заявили в понеділок, 11-го липня, що французький уряд не виключає можливості вислати французькі війська до Чаду на допомогу законному президентові проти повстанців, яким допомагає Лівія. Макс Галлю, речник французького уряду, сказав, що Франція поки що надіється, що президент Чаду Гіссен Габре зможе своїми силами перемогти повстанців.

В ЧІЛЕ СТАН ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ

Сантьяго, Чіле. — Мешканці передмість столиці Чіле вели вуличні бої з поліцією у вівторок вечером, 12-го липня, в той час, як всі інші жителі цього трьохмільйонного міста тарбанили в металевий посуд або робили галас іншими засобами, виявляючи таким чином протест проти режиму генерала Августо Піночета.

Військові патрулі, викликані перший раз за багато років, появилися на вулицях Сантьяго з готовими до дії військами і кулеметами, особливо в тих районах, де мешканці обкидали поліцію розгнаним демонстраційно розгнаним газом. Демонстрації та сутички відбувалися, не зважаючи на наказ уряду впровадити поліційну годину в більших містах країни. В сутичках з поліцією були ранені, число арештованих не відоме.

Протести і демонстрації, організовані по всій країні опозиційними політичними партіями, були третього хвилею за останні місяці, коли опозиція перейшла до рішучих дій після 10-літнього панування військового режиму генерала Августо Піночета. Останній протест був трохи слабший, ніж два попередні.

Режимові вдалося перехопити ініціативу в останні два тижні та підірвати силу протестів, пішовши на деякі поступки декотрим незадоволеним профспілкам з одночасним арештом керівників і організаторів протестів. Режим також заборонив пресі повідомляти про протести і безпорядки або будь-яку іншу опозиційну політичну діяльність.

Найдраматичнішим арештом було скоплення президента найбільшої політичної партії християнських демократів Габрієля Вальдеса і заарештування його в ізоляційне ув'язнення. Сотні прихильників арештованого заповнили федеральний суд і скандували вимагали звільнення Вальдеса та інших ув'язнених профспілкових лідерів. Натовп розійшовся лише тоді, як президент верховного суду Рафаель Ретамаль звернувся з проханням розійтись, щоб не викликати поліції.

Старалися захочити советський літак

Москва, СССР. — Советське пресове агентство ТАСС повідомило у вівторок, 12-го липня, що залога і пасажири советського літака вбили одного повітряного пірата і схопили другого, як вони намагалися загрозити висадити літак у повітря, якщо їх не вивезуть за межі Советського Союзу.

ТАСС не подало ні типу літака, ні дати спроби захоплення, заявивши лише, що літак летів з Москви до столиці Естонії Талліна, на березі Балтійського моря. Агентство також сказало, що випадок відбувся на початку липня і що ніхто на літаку не потерпів від піратських дій терористів.

Останнє успішне захоплення советського літака сталося 7-го листопада минулого року на внутрішніх лініях. Захоплювачі спрямували той літак до Туреччини. Трох захоплювачів стали перед турецьким судом, але були оправдані, не зважаючи на протести Советського Союзу та вимогу видати їх. Потім відбувся повторний процес, і всі троє були засуджені на певні терміни ув'язнення.

У лютому 1979 року літак советської компанії Аерофлот ТУ-152 був захоплений у Швеції, де чотири захоплювачі здалися спокійно шведським властям, заявивши, що вони зробили це з метою звернути увагу на важкі умови в Советському Союзі.

Захоплення літаків у Советському Союзі трапляється рідко тому, що дістають зброю дуже важко і суворо заборонено володіти нею, крім того правила безпеки на советських повітряних лініях найсуворіші в цілому світі. Від 1970 року було лише 11 захоплень літаків у Советському Союзі, включаючи останнє.

Багато спроб захоплення були невдали і кінчалися вбивством захоплювачів, або іншими насильними діями.

Знов інформують про злочини нових емігрантів

Філадельфія, Па. — У понеділок, 11-го липня і.р., у програмі вечірніх передач телевізійної сітки Ей-Би-Си був знову показаний короткий фільм про злочини діяльності нових емігрантів з так званої „третьої хвилі”, які тепер масово живуть на Брайтон Біч в Брукліні у Філадельфії.

Кореспондент цієї інформації зібрав чимало фактів про випадки злочинів доканих новими емігрантами, які займаються фальшивуванням документів, грошей, торгівлею наркотиками і навіть вбивствами. В передачі були показані численні фотознімки заарештованих з

поліційного архіву в Нью Йорку і Філадельфії.

Один із службовців Федерального Бюро Інвестицій (ФБІ), який не бажав бути названим, але свідчення якого було зареєстровано у передачі, заявив, що численні нові емігранти тісно пов'язані з КГБ і займаються шпигунством в користь Советського Союзу й інших комуністичних держав. Американська розвідка служба розпоряджається численними доказами матеріальними і приїде час, що цих осіб треба буде притягнути до судової відповідальності.

Перший концерт відбувся в неділю, 31-го липня, о год. 4:30 по полудні в залі „Гражди”.

Управу Центру закликає до моральної й матеріальної підтримки, звертаючи увагу на те, що згідно з вимогами державної стейтсменської допомоги, його існування буде залежати від кількості членів і придбання фондів з приватних джерел. Всі пожертви можна відігнати від податків.

Ю. ШУХЕВИЧА ПЕРЕВЕЗЛИ ДО ТОМСЬКОЇ ОБЛАСТИ

Нью Йорк, Н. Й. (ЗП УГГ) — Тут стала відома адреса, на яку советські власті після довголітнього політв'язня Юрія Шухевича відбавили заслання: Томська обл., Шегарський р-н, п/о Оськино, інтернат „Лесная дача”. Це інвалідний будинок, у який його помістили через цілковиту безпорадність: Ю. Шухевич в останні роки тюремного ув'язнення зовсім осліп, у нього розвинулася катаракта і відшарування сітківки на обох очах. Правим оком він не бачить уже понад два роки, а на лівому зір остаточно на початку минулого року, 7-го вересня 1982 року Ю. Шухевичі робили операцію, пробуючи врятувати зір в правому оці, але ця спроба виявилася невдалою (напевно, спізнаною).

Російськомовний бюлетень „Вести із СССР” під редакцією Кроніда Любарського наприкінці червня 1983 року повідомив про вироки Ю. Шухевича. Через рік після останнього ув'язнення, в березні 1973 року, Ю. Шухевича, вже засудженого до 10 років тюремного ув'язнення і 5 років заслання, судили ще раз, звинувачивши в спробі передати на волю свої мемуари. Його знову засудили до 10 років тюремного ув'язнення (особливого ре-

Юрій Шухевич

жиму) і 5 років заслання з урахуванням невідомої частини попереднього вироку. Отже його тюремне ув'язнення закінчилося шойно в березні 1983 року, після чого за вироком він має ще відбутися 5-річне заслання.

1-го серпня 1982 року вийшов у силу Наказ МВД №310, за яким осіб, що стали інвалідами I або II групи в ув'язненні, можуть звільнити від дальшого заслання. Для цього в'язень-інвалід має подати прохання до суду за місцем тюремного або табірної покарання. Чи застосують цей наказ до Ю. Шухевича, який від 14-річного віку майже без перерви був ув'язнений, — невідомо.

В Америці

ПРИЙНЯТО НОВІ ЗАХОДИ федерального Уряду проти тих компаній, осіб і підприємств, які ще й досі практикують дискримінацію у винаймі чи продажі домов і помешкань. Президент Роналд Реген попросив обидві палати Конгресу прийняти новий більш виразний закон, на підставі якого Департамент справедливості зможе притягати до судової відповідальності порушників дискримінації. Деякі політичні спостерігачі, зокрема з опозиційної Демократичної партії і оборони громадянських свобод, скептично ставляться до нових заходів Уряду, кажучи, що все це пропагандивні кроки напередодні президентських виборів.

ДЕМОКРАТИ, ЧЛЕНИ ПАЛАТИ Репрезентантів все ще поділені в поглядах на справу перехоплення республіканцями документів колишнього президента Джиммі Картера під час виборчої кампанії в 1980 році. Одні схильються до думки, щоб створити спеціальну провіроку комісію, яка займатиметься тією справою; інші, між ними спікер Палати Репрезентантів Томас О'Ніл, закликають до поміркованості, бо завеликий розголос може бумерангом відбитися некорисно на Демократичній партії і відвернути її увагу від стратегічних планів республіканців. Не зважаючи на цей двополіт, демократичні стратеги вирішили далі продовжувати дослідження і максимально використати цю справу у боротьбі з республіканцями посередньо, а з президентом Роналдом Регеном безпосередньо, хоч, як відомо, досі йому ще ніхто не закинув якогось зловживання.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ для охорони довкілля від хемічних відпадків, в одному випадку запиталася населення міста Такома у стейті Вашингтон, чи воно бажає закриття фабрики, яка перетоплює оливу і тим самим в повітря випаровує арсенік, який у деяких людей може викликати рака, чи залишити фабрику відкритою і затримати вартість праці для 800 осіб, які в ній заруднені. Населення міста поки що ще тієї справи не вирішило, але сам підхід згаданого Агенції насторожив деяких прихильників збереження довкілля, які кажуть, що рішення повинно прийматися на підставі наукових дослідів, а не на підставі таких питань, як, наприклад, втрати праці.

ОБМЕЖЕННЯ СВОБОДИ РУХІВ для молодих людей в Дітроїті, Миш., викликає деяке застереження не тільки в самій молоді, але також речників багатьох громадських і культурних організацій. Як, відомо, посолник Дітроїту Колман А. Янг, поборюючи злочини в місті, заборонив молодим людям нижче 18-го року життя виходити на вулиці міста після 10-ї години вечора і перед шостою рано. Американська юніа громадських свобод заявила, що посолник Янг повинен шукати розв'язки поширеного злочинства шляхом створення нових вартостей праці і звернути більше уваги на економічні справи, замість переслідувати і обмежувати в рухах молоді. Юніа погрозила, що такий стан довго тривати не може, бо в противному випадку вона подасть справу до федерального суду.

ШОЙНО ТЕПЕР ВІЯСНИЛОСЬ чому президент Роналд Реген наказав державному секретареві Джорджу Шульцові їхати з Азії на Близький Схід. У Вашингтоні отримали були інформацію, що президент Сирії Гафез Ассад погодиться прийняти його на розмову у Дамаску і що темою розмови буде справа виведення сирійських і палестинських військових частин з Лівану. Раніше Ассад відмовився прийняти спеціального американського висланника Філіпа Габіба і заявив, що він не має більше нічого до сказання у тій справі. У Вашингтоні Шульцва вважають тихим, але дуже послідовним дипломатом.

ПРОТИВНИКИ ГЕРІ ГАРТА, одного з демократичних кандидатів на президента, заявили, що він так спініється на президентське крісло, що пообіцяв жінкам, що черговим віцепрезидентом в його тім буде жінка. Він також залицяється до американських індіанців, обіцяючи найменувати одного з них на секретаря Департаменту внутрішніх справ. Г. Гарт, сенатор із стейту Колорадо, поки що не здобув широкого розголосу, але його підхід до багатьох справ може висунути його на передове місце, — кажуть деякі політичні спостерігачі.

ДОЗВОЛЯТЬ ДИСИДЕНТАМ ЕМІГРУВАТИ

Вашінгтон. — Офіційні особи Адміністрації президента Роналда Регена заявили у середу, 13-го липня, що Советський Союз запевнив американський уряд, в тому, що він дозволить деяким дисидентам емігрувати ще до кінця цього року.

Офіційні особи, які останнім часом обговорювали з советськими представниками питання прав людини, відмовилися подати деталі нових запевнень Москви. Вони тільки підкреслили, що ЗСА постійно нагадують Москві про те, що покращання відносин залежить у великій мірі від покращання питання прав людини.

Питання прав людини в Советському Союзі притягнуло особливу увагу за останні кілька днів з огляду на готовість Адміністрації президента Регена дати своє схвалення компромісовій угоді, яка закінчить Мадридську конференцію країн Сходу і Заходу з питань прав людини і безпеки в Європі. Це схвалення відкриває шлях до зустрічі державного секретаря Джорджа Шульца з міністром закордонних справ СССР Андреем Громиком під час чергової підписання кінцевого комунікату Мадридської конференції, яка тривала приблизно три роки і в якій, як відомо, брали участь 32 делегації європейських країн, Канади, ЗСА і Ватикану.

Саме ці трос є на списку, який Вашингтон передав Москві та хотів би бачити звільненими, включаючи інших борців за права людини, а також багатьох жінок, які вже роками чекають на дозвіл виїхати з Советського Союзу.

У світі

ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ повідомляють зі столиці Куби Гавани, що ведеться підготовка першої поїздки президента Куби Фідела Кастро до західноєвропейських столиць від часу захоплення ним влади 25 років тому і перетворення Куби в комуністичну країну, сателіта СССР у Західній півкулі. Хоч поїздка ще не проголошена офіційно, дипломатичні джерела говорять, що відбуваються переговори про відвідини Франції, Іспанії та Швеції.

КОЛИШНІЙ ПОСОЛ ЗСА в Москві Малколм Тун заявив, що запрошення советським лідером Юрієм Андроповим 11-літньої американської дівчинки до Советського Союзу з політичною грою. Тун сказав, що советські лідери хочуть за всяку ціну показати себе миролюбною державою і використовувати з цією метою навіть малолітніх дітей. „Советський Союз використовує подорож, щоб показати, що американське суспільство незадоволене деякими аспектами політики президента Регена”, — сказав американський дипломат. Тун, який очолював американську амбасад у Москві від 1976 до 1979 року, далі заявив: „Я вважаю невластивим використовувати дітей, хай це буде їхніми батьками чи урядом, власним або чужим”.

ПРАВЛЯЧІ ЗАХІДНОНІМЕЦЬКІ центро-праві партії закликали уряд Західної Німеччини проводити нову політику у відношенні до Центральної Америки. У спільній заяві до парламенту християнські демократи, християнський соціальний союз і вільні демократи заявляють, що НАТО і Європейська спільнота повинні застосувати паралельну стратегію в цьому районі: розподіл допомоги повинен іти в парі з інтересами безпеки Заходу.

ПАЛЕСТИНСЬКА ВИЗВОЛЬНА Організація повідомила у вівторок, 12-го липня, що запланована і заповіжена вже на п'ятницю поїздка Ясіра Арафата до Москви не відбудеться. Офіційні особи ПВО заявили, що їх лідер не назначив нової дати. Вони відмовилися подати причини відмови, але дали ясно зрозуміти, що Арафат сам відмовився, а не Советський Союз відмовив йому. У зв'язку з тим західні дипломати міркують, що причиною відмови Арафата поїхати до Москви було його переконання, що він там не дістане того, що бажає, тобто підтримки Кремля.

ПІД ЧАС ПОХОРОНІВ ДВОХ ізраїльських вояків, убитих у понеділок 11-го липня, вибухом партизанської бомби, прийшли повідомлення, що нова хвиля терористичних актів у вівторок, 12-го липня, прокотилася по Лівану. Останніми жертвами були конвої ізраїльських вояків, які були заатаковані бомбами на південь від річки Касміг поблизу південно-ліванського міста Тир. Два ізраїльські вояки були поранені. Ліванський національний опір, ліва організація, яка підтримує ПВО, призналася до цього бомбового нападу.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМИ Пресового об'єднання Індії прем'єр-міністр Індіра Ганді заявила в інтерв'ю лондонському журналові „Вименс' оун”, що вона хвилює не має наміру залишити свого сина Раджива як свого наслідника і тим самим встановити нову династію правителів Індії, в чому обвинувачують Індіру Ганді її противники. Вона заявила, що: „В країні з демократичним ладом, як ви можете виховати когось або забезпечити комуся наслідство по собі?”

У наступному числі Українського Тижневика: In The Weekly, July 17:

- Soviets announce they might free some dissidents by the end of the year.
- Student groups meet to discuss future of world students' organization.
- Dissident profile: Vasyl Striltsiv.
- Panorama of Young Ukrainians held at Soyuzivka.
- Part II of Andriy Bilyk's series on effective media relations.
- Wall Street Journal publishes article by Adrian Karatnycky on the Great Famine.
- Centerfold on a Ukrainian community in Brazil, story and photos by Irene Daria.

Вісті з Трентону

Школа українознавства ім. Ігоря Калинича в Трентоні, Н.Дж., закінчила навчання в суботу, 28-го травня ц.р.; кінцеві іспити відбулися в понеділок, 6-го червня, й у вівторок, 7-го червня, письмові, та у п'ятницю, 10-го червня, усні. До іспитів становило п'ятеро учнів: Богдан Возняк, Левко Ганінчак, Люба Литвин, Ігор Кушнірчук і Ігор Чучук, які здали матуру; Богдан Возняк здав іспити на відмінно. Всі учні-випускники одержали свідоцтва й дипломи зрілості.

Учителями в поточному шкільному році 1982/83 були: д-р Омелян Грималюк, директор школи; інж. Андрій Турчин й учитель-асистент — Всеволод Ониськевич і Остап Корчмарик. У другому півріччі обов'язки директора сповняла Галина Костюк, яка разом з учителями А. Турчином, В. Ониськевичем і Остапом Корчмариком приготувала учнів до кінцевих іспитів. Під час усних іспитів був присутній інспектор шкіл українознавства в системі Шкільної Ради УКАА д-р Іван Куйдич.

Школа має своє вигідне і пристосоване для навчання приміщення в просторому будинку Українського Народного Дому при 477 Джеремая вулиці, оподалік української католицької церкви св. Йосафата й православної церкви Пресвятої Трійці. Обладнання й устаткування школи необхідними предметами й засобами для навчання (чотири великі класи, санітарні встановлення, догледі паркування, велика спортова площа) корисно вирізняють цю школу серед інших шкіл українознавства на терені ЗСА. На жаль, з приводу недостатнього догляду шкільної молоді, а ще більше задля відсутності

кваліфікованих учителів, — школі загрожує самоліквідація.

Д-р Лариса Залеська-Ониськевич заснувала цю школу в 1970 році і довіряла їй учительсько й управительською. За весь час існування школи в ній учительствовали: Теодора Рудь, Марія Залеська, Галина Костюк, інж. Любомир Ониськевич, д-р Богдан Корчмарик, д-р Омелян Грималюк, мгр Богдан Ковшевич, Олександр Татомір, Орест Копаниця й допоміжні учителі — мгр Дарія Кузик, інж. Гафтович та учитель-асистент, колишні випускники школи, пластуни Всеволод й Боян Ониськевичі та Остап Корчмарик.

Обов'язки бібліотекаря сумлінно виконувала Павліна Скремента. В господарсько-адміністративному секторі школи повсякчасно з великою повагою трудилася Леся Обаранець, інж. Ігор Юрчинський, інж. І. Струк з дружиною, Марія Глушок, Петро Возняк, Василіна Микитин, інж. Іван й Оксана Микитин, Микола Веремієнко, Михайло Бойцун, Надія Литвин, Михайло Глушок, Ярослав Чучук, Іван Чапля та інші, батьки учнів і члени Батьківського кружка. В поточному шкільному році неосінені послуги для продовження існування школи зробили Марія Глушок і Петро Возняк.

На градаційному балю, що відбувся в суботу, 25-го червня, в приміщеннях парафії св. Йосафата, випускникам школи роздано свідоцтва, дипломи та грошові нагороди, за які подбали Михайло Мартиненко (від Українського Народного Союзу) і Андрій Галайда (від місцевого відділу УКАА).

(юко)

Четвертий том...

(Продовження зі стор. 2)

ку прийняла культурна Європа зі захопленням, оцінюючи і давню традицію і оригінальні таланти. Не так у Москві: авторів тих оригінальних творів не заважала Москва порозстрілювати, пришивши до присудів сміховинні обвинувачення в...тероризмі!

У літературі пореволюційної України діяли старі тенденції кінця XIX сторіччя. Ще писалися романи і новели ніби з новою формою, але зі старою, здебільшого рустикальною тематикою. Новатор Хвильовий не міг з самої своєї природи терпіти епігонської течії. Очевидно, що в організації „Плуг“, якою керував мий культурний Сергій Пилипенко, були графомани і нахаби й зарозумілі „висуцувачі“, можливо, що для нової форми ще не було відповідного ґрунту і ще можливо нахабних підтримували різні сірі партійні еміненції поза плечима офіційних керівників. Але Хвильовий воявав не з графоманами, а з провідниками груп, визначених письменниками, вживаючи в своїх виступах, окрім абстрактної іронії, закликів в „ухилих“, що їх москалі поставили як первородний гріх усім без розбору українським культурним діячам, коли ті піднесли голову вище російської дурковатості! Як міг не бачити загрози в таких закладах української письменності? Як міг не подумати, що слово „ухил“ таке безглузде і така образа для нібито звільнених від царського приниження комуністів, що будували нове життя?

Хвильового хвилювали ще й інші проблеми — освіта, який він протиставляв „просвіту“ минулого і „лікнеп“ сучасного, що не відповідало його ідеалам культури. Не знати чому Хвильовий, який виріс іменом з Просвіти, не догадався до того, що це слово не лише для нього, людини, що не закінчила звичайної середньої школи була синонімом тієї освіти, що мала стати лікнепом для нас (лікнеп — від латинського „лікнеп“ — лікнеп, але стала тим дивом, який так ідо висмівав найближчий друг Остап Вишня.

Найбільшим лихом вважав Хвильовий графоманство і пиховатість графоманів. Але, воюючи з тим явищем, він з купидом вливав і дитину. Бож Валеріан Поліщук був культурним освіченим поетом і з „ахтаннієм сучасності“ не мав нічого спільного. Чому в своїх знаменитих пам'ятках не назвав по імені правдивих графоманів — Кули-

ка, Кириленка, Микитенка, Первомайського? Чому цілому для вольтер'янського гумору були письменники, що до сьогодні є стовпами розвитку нашої літератури — Гео Шкурпий, і особливо Валеріан Підмогильний, який драгував Хвильового тільки козацькими шликами та вусами? Цікаво чому гримучим звуком Хвильовівської семантики стало слово „куркуль“? А це чуже слово означало не так глита, як працюючого, а можливого селянина, який своєю працею годував не лише Україну, а й Московщину. Розуміли це майже всі культурні українці-вчені, професори письменники й митці, що частенько виходили з „куркульського“ роду. І яких Хвильовий глибоко шанував.

Пристрастність боротьби з елементами минулого, яку спостерігаємо в пам'ятках, тільки після самогубства Хвильового, видалася багатьом звичайним камуфляжем, бож Хвильовий жив під постійним обстрілом, і не найважливішою ціллю словесної боротьби нового покоління — були „перешкоди“. Камуфляжем глибинного зрозуміння української катастрофи за будівництва комунізму, або ж несамовитого помилково палкого полеміста, заангажованого по саму шию в комуністичну ідеологію в той час, коли в свідомості прориваються нотки протверезіння і відкривається ясна панорама всеукраїнського знищення русами московських „товаришів“. В щораз частіших моментах полемічної творчості, а ще більше — літературної прогортає виразне прямивання до української самобутності, відірваності, навіть месіанізму та виразних закликів до боротьби з Московією, центром шовіністичного міщанства. В розпеченні до білого рядки „Комуніста“ вриваються імена Мазепи, Панька Кулиша.

Вигук „геть від Москви“ не вийшов від безпечного завісника емігрантських кав'ярень. Навіть сьогоднішній вигук вважається в деяких колах емігрантської демократичної і грубим. Бода думку деякого, Москва це не лише Кремль і КГБ, а також „невинний російський народ“. Тому трагізм життя письменника серед постійних загроз, цукрувань і підступів чужинців (троцьких, кагановичів, постішевичів, косіорів) є не тільки пересторога, а студія в яку варто заглубитись психологам, історикам і всім зрештою українським патріотам, які на еміграції не забули батьківщини.

Вступайте
в члени
УНСоюзу!

Отця митрата Білинського вшанували бенкетом

Отець митрат Володимир Білинський.

В українських громадах частіше почали тепер улаштовувати бенкети, вшановуючи своїх заслужених громадян за життя, що є дуже похвальним явищем.

У неділю, 26-го червня ц.р., в Пасейку, Н.Дж., Громадський комітет величавим бенкетом вшанував свого колишнього довголітнього пароха о. митрата Володимира Білинського. Понад 450 осіб по віні заповнили Українську Центральну при Говп авеню. На сцені виднів гарний артистично виконаний напіс „Вітайте Всесвітлий Отче Білинський!“ Появу у залі о. митрата зустріли присутні спонтанними привітаннями й бурною довготривалою оплесками.

Член Комітету, секретар М. Драйчук коротко привітав присутніх і передав слово голові Комітету І. Хомкові, який вітаючи гостей не-українців і своїх, висловив радість з приводу такої великої кількості людей в залі, що є доказом того, якою пошаною втішався о. митрат Білинський серед своїх вірних. Отець архимандрит Павло Ямняк проказав молитву, після якої присутні проспівали многолітство для о. митрата В. Білинського.

Під час обіду молоді СУ МА (16 літ) протанцювали у супроводі на акордеоні Богдана Барана „Привіт“, а після перерви — „Дивний козачок“. Присутні з ентузіазмом сприймали висут юних сумівок.

Голова Комітету І. Хомко представив присутніх за президіальним столом: о. д-ра В. Волошина із Союзу, гостя з Риму, будинок Степана Шафрана, що привіз із собою від Папи чудову Грамоту в обранні із спеціальним апостольським благословенням, датовану 17-го червня 1983 року. Присутні, вставши, гримками оплесками вітали цей папський привіт — вияв пошани до о. митрата Білинського. Далі за президіальним столом сидів о. прот. І. Кульчицький; о. митрат В. Білинський; ред. В. Пасічник, представник від Патріархального Руху; архимандрит П. Ямняк; посадник Кліфону Глорія Колодій (українського роду); голова Комітету І. Хомко та секретар Комітету М. Драйчук.

Голова Комітету попросив до слова голову УКАА адвоката К. Ваню, який спочатку англійською мовою вітав посадника Кліфону Г. Колодій, сенатора Дж. Гіркала, менеджера Пасейку К. Лушія. Вітаючи присутніх по-українському він, між іншим, згадавав, що о. митрат давав йому шлюб. Наступний промовіть д-р Мирослав Бих у своїй короткій змістовній промові накреслив силуетку о. митрата, який вклав багато тру-

ний залі, а, так би мовити, „в наймах“.

Архимандрит П. Ямняк подякував о. В. Білинському „за все, що він для нього зробив, а головне, що через коадьютора Митрополита Лобачівського постарався і відступив йому церкву в 1980 році, коли піднесено його до сану архимандрита. Він підкреслював, як тяжко працювати священником в часи морального упадку, коли, за Шевченком, правдою торгують і Господа заневажають. Закінчуючи своє слово він прочитав свого вірша, присвяченого о. митратові з приводу бенкету, а присутні покрили цей вірш гучними оплесками.

М. Драйчук прочитав привіт від Владики В. Лостена від Товариства священників св. Андрія, за підписом о. митрата Андрушка; від о. Скаського та інших. Петро Рибенський, довголітній секретар о. митрата, англійською, а потім українською мовою вичерпно сплиняв на довголітній праці о. Білинського, згадавши всі його заслуги — як священника, опікуна школи, а головне про те, що він побудував величаву церкву, якою тепер всі горяться. На протязі 36-ти років своєї праці па-

рохом о. митрат відправив 14,000 Служб Божих, кілька тисяч шлюбів, похоронів, христин. Потім він вручив о. митратові Білинському портрет у священничій одежі. Під час вручення дарунків о. митрат фотографувався з тими, хто його обдарував.

Останнім промовляв о. митрат В. Білинський, який сказав, що цей бенкет дає йому змогу боронитися, бо такої нагоди — крім однієї, коли він звертався до Митрополита, — йому не дано, а різні „татарські вісті“ гостять неправдиві речі. Він 16 літ працював як преслідований „Провидіння“, працював для Церкви, для громади, побудував нову Церкву. На початку він привітав гостей, а на закінчення просив людей на забувати відвідувати свою церкву.

На закінчення бенкету о. д-р В. Волошин проказав молитву й попросив проспівати „Боже Великий, Єдиний“. Бенкет закінчено відспіванням українського національного гімну.

Потім присутні прощалися зі своїм довголітнім парохом, обдаровуючи його дарами любові.

Архимандрит Павло Ямняк

Фестивалі...

(Закінчення зі ст. 2)

менті „прохарчування“ смачними варениками, голубцями, кириками й борщем й додатковим „десертом“ з власного „буфету“ („оміяна меса мексум порто“), що його „для всякого случаю“ завжди вожу у своєму „Монархові“, треба було поспішати на продовження фестивалю — вечірній концерт музики, пісні, слова й танку, що розпочався точно в 5-й годині у пишному під кожним оглядом амфітеатрі, що має 6,000 сидінь та досхоу „стоячих“, чи пак сидінь й лежачих місць довкруги амфітеатру на зеленому травнику-мураві.

Ми — українці!

Американський державним гімном-розпочато й українським національним гімном „Ще не вмерла Україна“ закінчено усьо обильну програму концерту, що тривала з передішкого дві й півгодини. Відкрив його „американець з Вінніпегу“ Ярослав Семчишин, який дотепно, англійською й українською мовами, як і минулими роками, запівався окремі точки й проводив всією програмою.

Після традиційного вже привітального виступу всіх танцюристів, що брали участь в програмі, голова Фестивального комітету Квітка Семанишин коротким словом українською й англійською мовами представила по береги заповнений аудиторій губернатора ньюйоркського штету Томаса Кейна, який під бурхливі оплески понад 6-тисячних глядачів привітав усіх присутніх українською мовою — „Вітаю вас!“ Продовжуючи англійською мовою коротке слово, він закінчив його побажаннями для благополуччя України й її народу. Вільними оплесками й стоячою овацією реагувала аудиторія на виступ одного із небагатьох приятелів американських українців. Такою овацією й бурхливими оплесками привітали учасників концерту й нашого молодого „дисидента“ Володимира Половчака, який був атракцією всього фестивалю, за що подбав знаменитий його оборонець перед американськими судами, адвокат д-р Юліан Кулик.

У програмі першої половини концерту переплелися Український Фестивальний Танковий Ансамбль під керівництвом Лева Керсбурга й Віктора Степанова, у „Вечорницях“ і „Копіруші“, семіценний „танкововокальний й акробатично-гумористичний“, як зазначено в програмі, ансамбль „Булава“ з Торонто й п'ятичленна знаменита й широковідома зі своїх виступів (в цьому році хдопці справляють 25- ліття свого існування) оркестра „Темпо“ під керівництвом Ірени Ковалю, частинно підкріплена музикантами „Булави“, що вже четвертий раз виступає на цьому фестивалі. У двох окремих точках програми забили своїм співом Павло Плішка, що у супроводі на фортепіані Томи Гринькова проспівав чотири пісні (одну англійською мовою) та канадська радіова й телевізійна зірка з Торонто, актриса-гумористка Люба Гой, яка українською й англійською мовами бавила публіку своїми дотепними монологами.

Після короткої передішки Український Фестивальний Танковий Ансамбль знову забавляв публіку своїми виступами в „Залицаннях старого“ й у „Вітерці“, „Булава“ пописувалася шаблями, списом й порожніми бочками в акробатичних танцях з приспіваним, а оркестра „Темпо“ прецизно виконала в'язанку українських, народних, козацьких й сучасних пісень, в яких знаменитий трубак-Юрко Граб показав свою високу класу.

Безсмертним „Гопаком“ закінчено концертну програму дев'ятого Українського Фестивалю. В елігійному „фіналі“ на запитання конференсе Ярослава Семчишина: „Хто ми?“ Естрада й аудиторія грімко відповіли: „Ми — українці!“

Безмежна вдячність, честь і хвала усім, хто трудився біля влаштування цього фестивалю з Квітою Семанишиною й її співробітниками у провіді. З такими почуваннями мало-помалу роз'їздилися учасники цієї знаменитої імпрези „у своєму“ з нетерпеливстю очікуючи десятого, вже юлейшого Українського Фестивалю в наступному — 1984 році!

бл. п.
МАРІЯНА ДУБА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 23-го липня 1983 р., о год. 9-й ранку

в церкві св. Покрови в Клівленді, Огайо

Просимо Друзів і Знайомих згадати Покійного

в своїх молитвах.

Дружина ОЛЕНА з Родиною

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Українська Капеля Бандуристів улаштовує

КУРС ГРИ НА БАНДУРІ

14-28-го серпня 1983 року

на оселі Всіх Святих, Емплентон, Пенсильванія

На курс приймаємо учасників від 13 років, початківців та за-всучасників.

Крім гри на бандурі, будуть ансамблеві заняття, вокальні і сольові виконання та гутірки на теми козацького мистецтва.

Програму вестимуть інструктори Капелі Бандуристів, на чолі — ГРИГОРІЙ КИТАСТІЙ. Кошт табору — \$225.00. Додаткові інформації можна дістати від: VICTOR KYTASTY, 16511 Riverside, Livonia, Mich. 48154. Tel.: (619) 563-1470.

ЛЮБИТЕЛІ ХОРОВОГО МИСТЕЦТВА МИТРОПОЛІТАЛЬНОГО ЧИКАГО! ЗАСНОВУЄТЬСЯ

ХОР ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ ЧИКАГЬСЬКОГО ДЕКАНАТУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В США

ОХОЧИХ ЗАПИСАТИСЯ ДО ЦЬОГО ХОРУ ПРОСИМО ГОЛОСИТИСЯ НА КОНКУРС-ПЕРЕСЛУХАННЯ ТЕЛЕФОНОМ: 312-361-3425, 312-456-4047 АБО ЛИСТОВНО НА АДРЕСУ:

MILLENNIUM CHOIR c/o HALYNA HRUSHECKA 2635 SPRUS STREET, RIVER GROVE, ILL. 60171

ВЛАДИКА АРХІЕПІСКОП КОНСТАНТИН — ПОЧЕСНИЙ ГОЛОВА ХОРУ Д-Р ВАСИЛЬ ТРУХЛИЙ — ДИРИГЕНТ

ЗАКЛИК

В 25-ті роковини Тисячоліття Поневолених Націй (ТПН), заходами організації Американці за Визволення Поневолених Народів (АВНП) при активній допомозі й фінансуванні СВУ та співпраці СГД відбудеться

Протестаційна Маніфестація

на острові Статуї Свободи, в неділю, 24-го липня 1983 року, початок о год. 1:30 по пол.

В програмі: молитва, читання прокламації від Президента ЗСА і Губернаторів, привіт, виступ американських визначних діячів та етнічних груп, складання вінка з стін Статуї Свободи борцям за розвал комуністичного СССР, мистецькі виступи.

Запрошуємо представників церковних, суспільно-громадських, молодіжних, наукових й політичних партій і організацій РАЗ НА РІК ПРИБУТИ з своїми національними прапорами, плакатами заманіфестувати свою участь за визволення України. По закінченні можна оглянути музей і Статую Свободи.

Додатк. підземкою ч. 4, 5 і 2 (Савт Феррі).

Додаткові виснаження дзвонити (212) 278-6282 або 731-0217 Український Відділ АВНП СВУ

Український Кооперативний Рух в Чикаго:
КАСА САМОПОМІЧ, Т-ВО САМОПОМІЧ,
ЦЕНТРАЛЬНА УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВ
АМЕРИКИ, УКРАЇНСЬКА
КООПЕРАТИВНА АГЕНЦІЯ
запрошують Вас на оселі в Равнд Лейку,
в неділю 7 серпня 1983

В ПРОГРАМІ:
32 імпровізаційні
Обід, перекуски, солодощі, напів
Весь та програма
Вибір кооперативної Крафти
Гри, різноманітні забави

PROGRAM:
12 Cash Prizes
Delicious hot meals, hamburgers and
drinks
Entertainment
Miss Ukrainian Coop contest
Fun and games

КООПЕРАТИВНИЙ
ВЕСЕЛИЙ
ДЕНЬ
В НЕДІЛЮ, 7 СЕРПНЯ 1983
НА ОСЕЛІ В РАВНД ЛЕЙКУ
FUN DAY
SUNDAY, AUGUST 7, 1983
AT THE SELFRELIANCE RESORT,
ROUND LAKE, IL

